

ORNITHOLOGISCH VERSLAG 1967

Ook in 1967 werden in deverschillende seizoenen uitgebreide activiteiten ontwikkeld, uiteraard met de daarvoor benodigde vergunningen.

Het ringonderzoek strekte zich uit over vrijwel dezelfde terreinen als in 1966 en de werkzaamheden bestonden uit:

- a. het ringen van nestjongen
- b. het ringen van trekvogels op de Vinkenbaan
- c. het ringen van volgroeide vogels met behulp van mistnetten
- d. het ringen van volgroeide vogels met behulp van steenuil en mistnetten

Bij het gehele onderzoek werd ondergetekende wederom op kundige wijze geassisteerd door de studenten:

G. van Tol te Wassenaar en J.J.MO van Alphen te Voorschoten.

Beide heren hebben door hun enthousiasme en kennis belangrijk bijgedragen tot de resultaten.

Het totaal geringde vogels, gesplitst naar nestjongen en volwassen exemplaren kan als volgt worden weergegeven:

	<u>P.</u>	<u>V.</u>	<u>T.</u>		<u>P.</u>	<u>V.</u>	<u>T.</u>
Roodborst	12	40	52	Zanglijster	43	22	65
Nachtegaal	26	6	32	Merel	11	19	30
Gekr.roodstaart	14	14		Grote lijster	4		4
Witgest.blauwborst		3	3	Koperwiek		2	2
Heggemus	31	58	89	Kramsvogel		1	1
Roodborsttapuit	98	21	119	Spreeuw		36	36
Paapje	19	9	28	Veldleeuwerik	1	2	3
Tapuit	81	8	89	Vlaamse Gaai	6		6
Koolmees		61	61	Kauw		1	1
Pimpelmees		63	63	Koekoek	2		2
Glanskopmees		31	31	Tortel	2		2
Matkopmees		3	3	Kievit	21		21
Zwarte mees		8	8	Grutto	2		2
Staatmees	58	4	62	Wulp	1		1
Fitis	77	75	152	Scholekster	2		2
Tjiftjaf	47	25	72	Watersnip		112	112
Winterkoning	6	7	13	Waterhoen		4	4
Zwartkop	8	11	19	Waterral		1	1
Grasmus	1	5	6	Dodaars		1	1
Braamsluiper		3	3	Oeverloper		6	6
Spotvogel	10	1	11	Bosruiter		3	3
Tuinfluit		2	2	Bonte Strandloper		1	1
Goudhaantje		2	2	Grauwe Klauwier		1	1
Vuurgoudhaantje		1	1	Torenvalk		1	1
Kleine Karekiet	9		9	Sperwer		2	2
Grote Karekiet	3		3	Vink	10	783	793
Rietzanger		1	1	Groenling	4	148	152
Graspieper		27	27	Keep		402	402
Boompieper	6		6	Goudvink	3	3	6
Witte kwikstaart	3	2	5	Kneu	37	153	190
Gele kwikstaart		4	4	Frater		43	43
Boerenzwaluw	135	13	148	Ringmus	1	178	179
Oeverzwaluw		1	1	Putter	1	10	11
Grote Vliegenvanger	9	2	11	Sijs		32	32
Boomklever		103	103	Kl.Barmsijs		7	7
Boomkruiper		8	8	Rietgors	5	13	18
Grote bonte specht		1	1	Geelgors		9	9
Groene specht	1		1				
Draaihals		1	1				
					<u>796</u>	<u>2620</u>	<u>3416</u>
					=====		

P = pulli ; V = volgroeid ; T = totaal.
 Aantal soorten: 76

Eigen terugvangsten : 52 stuks in de volgende soorten:

Koolmees - Pimpelmees - Staartmees - Glanskopmees - Roodborst -
 Heggenus - Roodborsttapuit - Paapje - Tapuit - Fitis - Tjiftjaf -
 Boomklever - Boomkruiper - Merel - Zanglijster - Watersnip - Vink-
 Groenling - Keep - en Kleine Barmsijs.

Vreemde vangsten binnenland : 32 stuks in de volgende soorten:

Groenling - Keep - Ringmus - Frater - Kleine Barmsijs -
 Koolmees - Pimpelmees - Staartmees - Watersnip

Vreemde vangsten buitenland:

Fater (DDR) - Frater (Helgoland) - Kneu (museum Brussel)

Van deze vogels zijn nog geen originele ringgegevens bekend.

Terugmeldingen van eigen vangsten binnenland:

	Wijze van terugmelding	Ringdatum	Terugmelding	Plaats van terugmelding
Koolmees	gev. + los	23-10-'66	13-12-'67	Meyendel
Staatmees	gev. + los	10- 6-'67	13-12-'67	Meyendel
Fitis	gev. + los	3- 6-'67	1- 7-'67	Wassenaar
Kl.Karekiet	gev. + los	2- 9-'64	2- 7-'67	Aalsmeer
Gekr.Roodst.	verkeers- slachtoffer	29- 8-'66	22- 5-'67	Wassenaar
Tapuit	dood gevonden	3- 6-'67	5- 6-'67	Katwijk
Winterkoning	gev. + los	17- 6-'67	6-10-'67	Wassenaar
Keep	gev. + los	24- 9-'67	26- 9-'67	Kennermer duinen
Spreeuw	gewond ge- vonden	23- 9-'66	11- 6-'67	Den Haag
Waterhoen	kat gedood	4- 2-'67	30- 3-'67	Voorschoten
Boerenzwaluw	treinslacht- offer	8- 6-'67	21- 6-'67	Voorschoten
Vink	in braakbal Bosuil	14-10-'66	2- 4-'67	Scheveningen
Vink	dood gevonden	7-11-'66	13- 1-'67	Nieuw Vennepe
Vink	in braakbal Ransuil	20-10-'66	25- 2-'67	West Duinen
Staatmees	gev. + los	17-10-'64	25- 9-'67	Wassenaar
Staatmees	gev. + los	17-10-'64	8-11-'67	Wassenaar
Tjiftjaf	gev. + los	30- 4-'67	16- 9-'67	Wassenaar
Tjiftjaf	gev. + los	6- 5-'67	24- 9-'67	Wassenaar
Glanskopmees	gev. + los	4- 5-'67	13-12-'67	Wassenaar
Glanskopmees	gev. + los	8- 8-'67	19-11-'67	Wassenaar
Glanskopmees	gev. + los	8- 8-'67	13-12-'67	Wassenaar

Terugmeldingen van eigen vangsten buitenland:

	Ringdatum	Terugmelding	Wijze van terugmelding	Plaats van terugmelding
Sijs	23- 9-'66	4- 5-'67	dood gevonden	New Castle Ierland
Frater	15-12-'66	16- 2-'67	gev. + los	Wilhelmshafen W.Duitsland
Zwartkop	2-10-'65	25- 9-'67	dood gevonden	Herentals België
Boomleeuwerik	8- 5-'66	9- 1-'67	dood gevonden	Ernée-Frankrijk
Watersnip	26- 8-'67	3-12-'67	geschoten	El Jadida Marokko
Waterral	10- 9-'67	18-12-'67	geschoten	Palaves les Flc Frankrijk

Nestkasten:

In het gebied van het Staatsbos in de Wassenaarse duinen werden voor het eerst een 15-tal nestkasten opgehangen, die slechts bewoond werden door 6 paar koolmezen.

De speciale nestkasten voor vliegenvanger, gekraagde roodstaart en ransuil werden niet bezet. Wellicht verdient het aanbrengen van selectieve nestkasten de voorkeur om meerdere soorten aan te trekken.

Uitbreiding broedvogels:

In het onderzochte terrein werd voor het eerst de kokmeeuw (2 paar) en de fuut (2 paar) broedend aangetroffen, terwijl de kuifmees op 23 juni werd waargenomen met pas-uitgevlogen jongen, hetgeen op broedgeval wijst.

Waarnemingen:

Evenals in 1966 werd de kuifduiker in 1967 over-zomerehend aangetroffen gedurende meerdere maanden; totdat de dalende waterstand hem noodzaakte te vertrekken. Voor het eerst werden voorts gesignaleerd:

kluut, witgesterde blauwborst en draaihals.

Koekoek:

Evenals in 1966 werd een koekoeksei gevonden in het nest van een Paapje en ook ditmaal werd dit ei gedurende het broedproces uitgeworpen; hierdoor kon het broedsel zelf normaal uitvliegen.

Het zou interessant zijn te vernemen of dergelijke ervaringen ook door anderen zijn opgedaan.

Daarnaast werden bij de Heggemus 2 jonge Koekoeken geringd, die voorspoedig uitvlogen.

Boomklever:

In 1967 werden 103 exemplaren geringd en uit de voorafgaande jaren werd slechts een 12-tal teruggevangen; merendeels in dezelfde territoria, waar ze eerder werden geringd.

Menigmaal kon worden vastgesteld, dat op plaatsen waar een stel Boomklevers werd geringd, het jaar daarop ongeringde exemplaren het territorium in bezit hadden genomen.

Om het ringonderzoek, met name de verplaatsing van de Boomklever, meer achtergrond te geven zou het nuttig zijn wanneer de meerdere ringers zich toeleiden op het onderzoek naar Boomklevers.

Boomklevers zijn in de wintermaanden gemakkelijk en op aangename wijze te vangen, wanneer over een lokvogel en de juiste vangtechniek kan worden beschikt; inlichtingen zal ik aan belanghebbenden gaarne geven.

Roodborsttapuit:

Van deze soort werden naast 98 nest jongen ook een 12-tal ouden bij het nest gevangen.

Overduidelijk werd vastgesteld, dat het vangen van de oude vogels bij het nest geen enkel nadelig gevolg heeft; van de voorgaande jaren werden in hetzelfde terrein geen geringde vogels teruggevangen; wel werd een geringd mannetje waargenomen

Het onderzoek naar deze soort zal ook in 1968 zo volledig mogelijk worden gedaan.

Duinmerengebied :

De dalende waterstand gedurende de maand juli was oorzaak, dat de beide Futen-broedsels mislukten. Ook veel jong waterwild, waaronder Kuifeend en Dodaars, kwam in moeilijkheden.

Het ware wenselijk, wanneer de waterstand kon worden aangepast aan het broedseizoen en misschien kunnen de verantwoordelijke autoriteiten aan deze zaak aandacht besteden.

Anderzijds creëerde de gedaalde waterstand uitstekende fouragegebieden voor steltlopers en een prima voedselgebied voor alle soorten insekteneters. Hierdoor werd het mogelijk meer dan 100 Watersnippen met de mistnetten te vangen in slechts enkele dagen, die daarvoor geschikt waren.

Recreatie :

De toenemende drukte in de vrije duinen heft uiteraard zijn tol aan de plaatselijke broedvogels, naar mijn mening echter niet verontrustend.

Vastgesteld werd, dat 2 broedsels van het Paapje door mensen werden uitgehaald, terwijl 2 broedsels van de Roodborsttapuit, waarvan één met grote jongen en één met kleine jongen, in de steek werden gelaten. Van de aanwezige broedparen Paapjes bleken slechts 3 paren jongen te hebben grootgebracht; beter was het gesteld met de Duintapuit, waarvan een groot aantal paren hun broedsel voorspoedig hebben grootgebracht, ook in de vrije duinen 0

Tijdsfaktor :

De beperkte tijd en de dikwijls ongunstige weersomstandigheden maken het voor ons nog niet mogelijk het rijke duingebied van het Staatsbosbeheer, inclusief het Waterwingebied, volledig en grondig te onderzoeken; wellicht zal de toekomst hiervoor meer mogelijkheden bieden.

Gaarne wil ik dit verslag besluiten met dank te zeggen aan . al degenen, die bij de uitvoering van het onderzoek behulpzaam zijn geweest en mee name gelde dit voor de bereidwillige medewerking van de autoriteiten van het Staatsbosbeheer, de gemeentepolitie te Wassenaar en de Rijkspolitie te Voorschoten.

Voorschoten februari 1968.

H.F.M. de Beer.

